

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

Župan – Sindaco

4

Številka: 610-60/2021-5

Datum: 14. 12. 2021

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA
Občinski svet - Consiglio comunale

ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI OBČINSKEGA SVETA

NASLOVI: Predlog Odloka o dopolnitvi Odloka o razglasitvi posameznih nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper – prva obravnava s predlogom za skrajšani postopek

**GRADIVO PRIPRAVIL: Občinska uprava Mestne občine Koper
Kabinet župana Mestne občine Koper**

IZDELOVALEC GRADIVA: Kabinet župana Mestne občine Koper

POROČEVALEC: Vesna Pajić, Svetovalka župana za kulturo in mednarodne projekte

**PRISTOJNA DELOVNA
TELESA: Odbor za družbene dejavnosti, Statutarno-pravna komisija,
Komisija za vprašanja italijanske narodnosti**

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Mestne občine Koper sprejme Predlog Odloka o dopolnitvi Odloka o razglasitvi posameznih nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper po skrajšanem postopku.

**ŽUPAN
Aleš Bržan, l.r.**

GRADIVO:

- Predlog Odloka o dopolnitvi Odloka o razglasitvi posameznih nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper,
- Obrazložitev Predloga Odloka o dopolnitvi Odloka o razglasitvi posameznih nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper.

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA

Občinski svet – Consiglio comunale

PREDLOG
Prva obravnava s predlogom
za skrajšani postopek

Na podlagi 12. in 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11 - odl. US, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 - ZNOrg) in 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01, 29/03 in Uradni list RS, št. 90/05, 67/06, 39/08, in 33/18) je Občinski svet Mestne občine Koper na seji dne sprejel

ODLOK

**O DOPOLNITVI ODLOKA O RAZGLASITVI POSAMEZNIH NEPREMIČNIH KULTURNIH IN
ZGODOVINSKIH SPOMENIKOV V MESTNI OBČINI KOPER**

1. člen

V katalogu posameznih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper, ki je v skladu z 11. členom Odloka o razglasitvi posameznih nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper (Uradne objave, št. 1/93 in Uradni list RS št. 57/05 in št. 66/10, 172/21 v nadaljevanju: odlok) sestavni del tega odloka, se v delu kataloga z naslovom »**Zgodovinski spomeniki**« doda enota:

Skladišče Libertas, parcela št. 139/2, k.o. Koper v lasti Mestne občine Koper do celote.

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 610-60/2021 - 6

Datum:

MESTNA OBČINA KOPER

ŽUPAN

Aleš Bržan

OBRAZLOŽITEV

Predloga Odloka o dopolnitvi Odloka o razglasitvi posameznih nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper

Pravno podlago za pripravo Predloga Odloka o dopolnitvi Odloka o razglasitvi posameznih nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper predstavljata naslednja predpisa:

- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11 - odl. US, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 - ZNOrg),
- Statut Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01, 29/03 in Uradni list RS, št. 90/05, 67/06, 39/08 in 33/18).

Ocena stanja in razlogi za pripravo predloga odloka:

Skladišče soli pri Izolskih vratih je profana stavba, ki je v register kulturne dediščine vpisana pod EŠD: 1995. Izrazito podolgovato poslopje z debelimi poševnimi kamnitimi zidovi in mogočno leseno strešno konstrukcijo je bilo namenjeno skladiščenju soli iz nekdanjih koprskih solin. Zunanost je ometana, severna fasada je klasicistično oblikovana. Objekt je pričevalec tehniške zgodovine.

Kulturni spomeniki predstavljajo vrhunske dosežke ustvarjalnosti oziroma ključne ali redko ohranjene dokumente nekega razvojnega obdobja in jih kot take varuje strog varstveni režim, ki se nanaša na lastnosti, zaradi katerih je enota dediščine razglašena ali predlagana za razglasitev za kulturni spomenik in varuje spomenik kot celoto. Razglasitev ne vpliva na lastništvo. Z zakonom o varstvu kulturne dediščine je »kulturni spomenik« opredeljen kot dediščina, ki je razglašena za spomenik ali ki je vpisana v inventarno knjigo pooblaščenega muzeja. Med kulturne spomenike spadajo tudi enote nepremične dediščine. Nepremična dediščina so nepremičnine ali njihovi deli z vrednotami dediščine. Sestavljajo jo zvrsti: arheološka najdišča, stavbe, parki in vrtovi, spominski objekti in kraji, drugi objekti in naprave, naselja in njihovi deli ter kulturna krajina. Tovrstne objekte je potrebno ovrednotiti kot kulturno dediščino in vpisati v Register nepremične kulturne dediščine. Razglasitev pa se opravi z akti o razglasitvi, ki jih sprejme pristojni organ države oziroma lokalne skupnosti.

Kulturni spomenik ne sme ostati izdvojen iz svojega najširšega družbenega in kulturnega konteksta, ne sme obstajati le v izolirani stvarnosti kulturne dediščine, temveč mora biti vključen v človekovo vsakdanje življenje. Kulturni spomenik, je vsaka entiteta, naj bo materialna ali nematerialna, ki je s človeško voljo ali časom postala simbolni element dediščine katere koli skupnosti. Snovno in nesnovno kulturno dediščino interpretira tudi obiskovalec oziroma uporabnik sam. S tem pa mu daje tudi novo družbeno vlogo in sooblikuje kolektivni spomin in sociološko vrednost kulturnega spomenika.

»Družbeni pomen« je vrednost, ki jo ima dediščina za skupnost in posameznice in posameznike zaradi svojega kulturnega, vzgojnega, razvojnega, verskega, simbolnega in identifikacijskega potenciala ali za preučevanje strok, kot so antropologija, arheologija, arhitektura, etnologija, umetnostna zgodovina in zgodovina.¹

Sodoben pogled na ohranjanje dediščine se bistveno razlikuje od tistega izpred nekaj desetletij. Uporablja se tudi v zvezi z upravljanjem naravnih virov in okolja nasploh. Njegov pomen je izjemno širok in ga lahko v kratkem opredelimo kot »dinamično usmerjanje sprememb« in to z namenom zmanjševati obseg slabih posledic. V razvojnih procesih je treba namreč uporabo naravnih, kulturnih in družbenih virov skrbno usmerjati zato, da preprečimo zanemarjanje, propadanje, pretirano izrabo ali uničenje.²

¹ Zakon o varstvu kulturne dediščine

² PIRKOVIČ J., 2012, *Arheološko konzervatorstvo in varstvo nepremične kulturne dediščine*, Učbenik za predmet *Arheologija za javnosti*, p. 5.

S spremembo namembnosti skladišča soli se obeta tudi preoblikovanje njegove družbene vloge in vzpostavitev nove kulturne infrastrukture v Mestni občini Koper. Potreba po kulturnem stičišču je izražena tako s strani prebivalcev kot obiskovalcev Mestne občine Koper. Skladišče Libertas je od sredine marca 2021 naprej beležilo relativno visoko obiskanost z več kot 12.000 obiskovalcev v okviru izvajanja programa kulturne zasedbe v letu 2021, kar dodatno upravičuje namen razglasitve objekta za kulturni spomenik.

Razglasitvi objekta za kulturni spomenik sledi idejna zasnova, ki obsega vzpostavitev kulturnega stičišča mesta, v katero bodo poleg muzejske zbirke umeščeni dve prireditveni dvorani, ki bi obsegali 500 in 100 sedežev ter manjšo sejno sobo in ustrezne funkcijske prostore. Na podlagi idejne zasnove in pridobljenih kulturnovarstvenih soglasij (slednji že upoštevajo pridobitev statusa spomenika lokalnega pomena) je Mestna občina Koper že vložili vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Finančna sredstva za obnovo bi se zagotovila v okviru Načrta za okrevanje in odpornost na področju Pametna, Trajnostna in vključujoča rast (Preoblikovanje slovenskega turizma ter investicije v infrastrukturo na področju turizma in kulturne dediščine), sprejetega na podlagi Uredbe EU 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost. V okviru slednjega bodo podprte večje investicije v preno, obnovo, celostno revitalizacijo in modernizacijo kulturnih spomenikov in javne kulturne infrastrukture v lasti RS in kulturnih spomenikov v lasti občin z multiplikativnim učinkom na gospodarsko-turistični razvoj. Za pridobitev državnih sredstev za zaščito kulturne dediščine, je potrebno stavbo predhodno razglasiti za kulturni spomenik lokalnega pomena, pri tem razglasitev upošteva predviden načrt obnove ne povzroča dodatnih stroškov.

Glede na navedeno Občinskemu svetu predlagamo, da obravnava in sprejme Predloga Odloka o dopolnitvi Odloka o razglasitvi posameznih nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper. V kolikor v prvi obravnavi ne bo pripomb oziroma bodo takšne, da jih je možno uskladiti in sprejeti predloženi predlog odloka takoj, predlagatelj predlaga, da Občinski svet sprejme predloženi predlog Odloka o dopolnitvi Odloka o razglasitvi posameznih nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v Mestni občini Koper po skrajšanem postopku.

Koper, 3. 12. 2021

Pripravila:
Vesna Pajić
Svetovalka župana za kulturo
in mednarodne projekte

